

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo

Autoriteti Rregullator i Telekomunikacionit
Telecommunications Regulatory Authority
Regulativni Autoritet Telekomunikacije

Nr. Prot. 023/B/12

VENDIMI Nr. 185

Për
Përcaktimin e ndërmarrjes IPKO Telecommunications LLC
si
'Ofrues me Fuqi të ndjeshme në Tregun e Terminimit të thirrjeve në rrjetin publik
telefonik në lokacion fikse'

Në mbështetje të neneve 1.1, 1.2, 6, 11.7 dhe 44 të Ligjit të Telekomunikacionin Nr. 2002/7, i ndryshuar dhe plotësuar me Ligjin Nr. 03/L-085 (tutje referuar si - Ligji); neneve 3.10, 5 dhe 6 të Rregullores për Analizat e Tregut dhe Përcaktimin e Ofruesve me Fuqi të Ndjeshme në Treg (OFNT), Nr. Prot. 115/1/10 (tutje referuar si - Rregullorja për Analiza të tregut); Rregulloren për Sigurimin e Qasjes, Nr. Prot. 012/B/11 (tutje referuar si - Rregullorja e Qasjes); Rregullorja për Interkoneksion, Nr. Prot. 033/B/11; pikës 3.8.3 i Dokumentit mbi Politikën e Sektorit të Telekomunikacionit, Nr.02/255, datë; 13 Qershor 2007; Planit të Veprimit të Partneritetit Evropian (PVPE); Direktivës 2002/21/EC të Parlamentit dhe Këshillit Evropian të datës; 7 Mars 2002 për Rrjetat dhe Shërbimet e Komunikimeve Elektronike (Direktiva Kornizë), Rekomandimit të Komisionit Evropian (2003/311/EC), e ndryshuar me Direktivën 2009/140/EC, së bashku me rekomandimin (2007/879/EC) e pasuar me atë të datës; 17 Dhjetor 2007 mbi produktet dhe shërbimet relevante të tregjeve të ndjeshme me rregullimin *ex-ante*; Udhërrëfyesin e Komisionit Evropian mbi analizën e tregjeve dhe vlerësimin e fuqisë së ndjeshme në treg sipas kornizës rregulatore për rrjetet dhe shërbimet e komunikimeve elektronike (2002/C 165/03); Vendimit Nr. 58 për Analizën e tregjeve të telefonisë fikse të datës; 31 Janar 2011, Nr. Prot. 002/B/11, i ndryshuar dhe plotësuar me Vendimin Nr. 128 të datës; 13 Shtator 2011, Nr. Prot. 051/B/11; Raportit mbi Analizën e Tregut të Telefonisë Fikse dhe përcaktimin e operatorit me fuqi të ndjeshme në treg (tutje referuar si - Raporti); në përputhje me dispozitat e neneve 20 dhe 22 të Rregullores së brendshme të Autoritetit Rregullator të Telekomunikacionit (Nr.Prot. 161/06)), Bordi i ART i përbërë nga,

- 1) z. Ekrem Hoxha Kryetar i Bordit
- 2) z. Besnik Berisha, Anëtar i Bordit
- 3) z. Lulzim Kurtaj Anëtar i Bordit
- 4) z. Nijazi Ademaj, Anëtar i Bordit

në mbledhjen e XXXII të Bordit të mbajtur me datë; 22 Shkurt 2012, bazuar në shqyrtimin e materialeve për analizat e tregut të Telefonisë Fikse dhe përcaktimin e operatorëve me fuqi të ndjeshme në treg (OFNT), të përgatitur nga Grupi Punues për Analizë të tregut (GP) në bashkëpunim me ekspertët nga TAIEX, pas përfundimit të këshillimit publik, vendosi si më poshtë,

V E N D I M

I. IPKO Telecommunications LLC përcaktohet të ketë fuqi të ndjeshme në tregun e 'Terminimit të thirrjeve në rrjetin publik telefonik të ofruara në lokacionin fikse'.

II. IPKO Telecommunications LLC e përcaktuar si Ofrues me Fuqi të Ndjeshme në Treg detyrohet të zbatoj obligimet e përcaktuara në bazë të Ligjit dhe Rregullores për Analiza të tregut, neni 6, si në vijim;

- 1) Obligimi i Qasjes
- 2) Obligimi për mos-diskriminim
- 3) Obligimi i Transparencës
- 4) Obligimi për Kontrollin e Çmimeve
- 5) Obligimi për Ndarjen e llogarive
- 6) Obligimi për mos subvencionimin e tërthortë

III. Obligimet e përcaktuara në pikën II të këtij vendimi përfshijnë;

1. **Obligimi i Qasjes** sipas nenit 57 të Ligjit dhe Nenit 6.4 të Rregullores për analiza të tregut. IPKO Telecommunications LLC duhet të ofroj interkoneksion dhe terminim të thirrjeve në rrjetin fikse sipas kushteve dhe procedurave të miratuara nga ART me Rregulloren e Qasjes dhe Rregulloren për Interkoneksion. Përderisa ofron terminim të thirrjeve fikse, IPKO Telecommunications LLC duhet të;

- 1.1. jap qasje ndërmarrjeve në elemente të veçanta të rrjetit dhe/ose objekteve, duke përfshirë mundësinë ku teknikisht është e mundur për t'u ndërlidhur në komutim të bazuar në paketë (ang. packet switched basis);
- 1.2. negocioj në mirëbesim me ndërmarrjet që kërkojnë terminim të thirrjeve fikse;
- 1.3. mos tërheqë qasjen tashmë të dhënë për objekte/fasilitete;
- 1.4. ofrojnë shërbime të specifikuar për rishitje;
- 1.5. ofroj qasje të hapur në interfejsët teknike, protokollet ose teknologjitë e tjera kyçe që janë të pazëvendësueshme për ndërveprimin e shërbimeve ose shërbimeve virtuale të rrjetit;
- 1.6. ofroj ko-lokim/'co-location' ose forma të tjera të ndarjes (shfrytëzimit të përbashkët - sharing) së elementeve të infrastrukturës së komunikimeve elektronike;
- 1.7. ofroj shërbime të veçanta të nevojshme për të siguruar ofrimin e shërbimit për përdoruesit;
- 1.8. ofroj qasje në sistemet operacionale mbështetëse ose sistemet tjera softuerike të ngjashme, të nevojshme për të siguruar konkurrencë të drejtë në ofrimin e shërbimeve;
- 1.9. ndërlidh rrjetet ose pajisjet e rrjetit, duke përfshirë mundësinë e ndërlidhjes së rrjeteve në çdo pikë të rrjetit kur kjo është teknikisht e mundur;
- 1.10. mund të refuzoj, të ofroj, në mënyrë të njëanshme të suspendojë ose të ndërpresë qasjen vetëm në rast se veprimet e tilla bazohen në kritere objektive, duke përfshirë jo-fizibilitetin teknik ose nevojën për të siguruar integritetin e rrjetit.

2. **Obligimi për mos-diskriminim** sipas neneve 24.3, 53.2 dhe 57.2 të Ligjit dhe nenit 6.6 të Rregullores për analiza të tregut, IPKO Telecommunications LLC nuk duhet t'i diskriminoj përfituesit e terminimit të thirrjeve fikse ndaj përfituesve tjerë dhe, në veçanti, të aplikoj kushte ekuivalente në rrethana ekuivalente për ndërmarrjet tjera që ofrojnë shërbime ekuivalente, dhe tu ofroj shërbime dhe informata të tjerëve nën kushte të njëjta dhe të njëjtës cilësi që ajo ofron për shërbimet e saj ose ato të njësisve apo filialeve të saja.
3. **Obligimi i Transparencës** sipas neneve 24.3.b, 57.1, 69.1 të Ligjit dhe nenit 6.5 të Rregullores për analizat e tregut, IPKO Telecommunications LLC sa i përket produkteve të terminimit me shumicë duhet;
 - 3.1. brenda 3 muajve nga data e miratimit të këtij vendimi, të publikoj ofertën referente sipas Rregullores për Qasje dhe Rregullores për Interkoneksion;
 - 3.2. t'i siguroj ndërmarrjeve që kërkojnë interkoneksion të gjitha informacionet e nevojshme për t'u ndërlidhur;
4. **Obligimi për kontrollin e çmimeve dhe llogaritjen e kostos** sipas nenit 24 të Ligjit dhe nenit 6.1, të Rregullores për analizat e tregut. IPKO Telecommunications LLC sa i përket ofrimit të terminimit të thirrjeve fikse do të siguroj që:
 - 4.1. Çmimet e terminimit të thirrjeve fikse nuk janë më të larta se çmimet e terminimit të thirrjeve në rrjetin fikse të aplikuara nga PTK sh.a. Sa i përket terminimit të thirrjeve të origjinuara jashtë Kosovës (thirrjet ndërkombëtare), IPKO Telecommunications LLC do të negocioj në mirëbesim me palët që kërkojnë qasje dhe do të siguroj se çmimet e terminimit në rrjetin fikse të IPKO Telecommunications LLC për thirrjet e origjinuara jashtë Kosovës janë në nivel të arsyeshëm.
 - 4.2. Në çmimet e terminimit të thirrjeve fikse nuk duhet të përfshihen përkatësisht të mos kërkohet nga konsumatorët të paguajnë për shërbimet/objektet, të cilat nuk janë të nevojshme për ofrimin e shërbimeve të Terminimit të thirrjeve;
 - 4.3. Sa i përket terminimit të thirrjeve fikse, linku i interkoneksionit (ang. Interconnection link) është i rregulluar si pjesë shoqëruese. Prandaj IPKO Telecommunications LLC duhet të;
 - a) ofroj linkun e interkoneksionit palës kërkuese;
 - b) lejoj palës tjetër interkonektuese për të instaluar dhe për të ofruar linkun interkoneksionit ndërmjet IPKO Telecommunications LLC dhe rrjetit të tij në rast se ky operator propozon çmim më të ulët se sa çmimi i ofruar nga IPKO Telecommunications LLC;
 - c) të ndajnë kostot e linkut të interkoneksionit ndërmjet palëve të interkonektuara në proporcion me përdorimin e këtij linku të interkoneksionit - d.m.th IPKO Telecommunications LLC - është e detyruar për të mbuluar pjesën e trafikut të IPKO Telecommunications LLC në trafikun e përgjithshme të bartur nga kjo lidhje interkoneksioni gjatë muajit të caktuar. Supozohet se operatori ofron një shërbim për një operator tjetër, nëse ky i fundit zotohet të paguaj për atë shërbim operatorit të parë. Gjithashtu konsiderohet se është vetëm një link interkoneksioni ndërmjet rrjeteve publike telefonike, pavarësisht linkut 2Mbps që realisht përdoret për rutimin e trafikut. Në rast se vetëm terminimi i thirrjeve fikse është i ofruar nga IPKO Telecommunications LLC tek operatorët

tjerë, ky operator duhet te mbuloj 100% koston e linku të tillë te interkoneksionit.

5. ***Obligimi për ndarjen e llogarive*** sipas nenit 45.3 të Ligjit dhe nenit 6.3 të Rregullores për analizat e tregut. Në këtë drejtim IPKO Telecommunications LLC duhet t'i ndaj shënimet financiare të aktiviteteve të saja për të llogaritur humbjet dhe profitin nga aktiviteti i sigurimit të terminimit të thirrjeve fikse. Data e fillimit të implementimit të këtij obligimi do të përcaktohet me një vendim të veçantë të Bordit të ART-së
6. ***Obligimi për mos subvencionim të tërthortë*** sipas nenit 45.2 të Ligjit dhe nenit 6.2 të Rregullores për Analizat e Tregut.

IV. Këtij vendimi i bashkëngjitet Raporti për 'Analizat e tregut të Telefonisë Fikse dhe përcaktimin e operatorëve me fuqi të ndjeshme në treg (OFNT)'.

V. Ky vendim hyn në fuqi ditën e nënshkrimit.

ARSYETIM

Tregu i terminimit të thirrjeve në rrjetin fikse në Raport është definuar për ndërmarrjen IPKO Telecommunications LLC.

Analiza e tregut ka treguar se konkurrenca në tregun përkatës nuk është efektive duke u bazuar në;

- IPKO Telecommunications LLC ka pjesëmarrje 100% në tregun e terminimit të thirrjeve në lokacionin fikse dhe konkluzionet shtesë që argumentohen në raport si në vijim;
 - Mungesa e fuqisë blerëse kundërvepruese në tregun me shumicë të Terminimit të thirrjeve fikse për shkak të barrierave teknologjike;
 - Mungesa e konkurrencës për shkak të barrierave teknologjike

Andaj, është vendosur sikurse në dispozitiv të këtij vendimi.

Këshilla Juridike;

Kundër këtij vendimi nuk lejohet ankesa por mund të hapet konflikt administrativ në Gjykatën kompetente në afatin prej 30 ditësh.

Vërtetim:

Më këtë vendim konfirmohet se Bordi i ART-së ka vendosur në pajtueshmëri me rregulloret dhe ligjet e aplikueshme në Kosovë, dhe në pajtueshmëri me rregullat e procedurës së ART-së.

Prishtinë, 29/02/2012

Autoriteti Rregullator i Telekomunikacionit

Ekrem Hoxha
Kryetar i Bordit

Besnik Berisha, Anëtar i Bordit
Lulzim Kurtaj, Anëtar i Bordit
Nijazi Ademaj, Anëtar i Bordit

Aktvendimi i dërgohet:

- Operatorëve të Licencuar të Telefonisë Fikse,
- Autoritetit Kosovar të Konkurrencës,
- Arkivit të ART-së